

Anbefalinger omkring en øget indsats i forhold til etniske minoritetselevers sprogundervisning.

Flersprogethed er, ligesom sprog generelt, ikke en hæmsko, men en ressource for børns indlæring og integritet, men også for deres integration i det danske samfund. Alle, både lærere og andre skal blive bedre til at se de muligheder, der er i at børn taler flere sprog. Rådet for Etniske Minoriteter vil derfor anbefale at man både i skolen og på læreruddannelserne går aktivt ind i videreudviklingen af børns flersprogethed.

1. *Læreruddannelsen er central.* Flersprogethed er en ressource for det enkelte individ som for samfundet generelt. Derfor anbefaler Rådet for Etniske Minoriteter, at der under læreruddannelsen sættes fokus på at uddanne lærere i at undervise i dansk som andetsprog og i det hele taget legitimere flersprogethed som en ressource hos børn. For at kunne kvalificere skolernes arbejde med dette, er det helt centralt, at dansk som andetsprog igen udbydes som liniefag på læreruddannelsen. Det er Rådets overbevisning, at selvom det er positivt at alle lærere får et basalt kendskab til det at undervise tosprogede elever, hvilket sker via modulet "Lærernes grundfaglighed" i dag¹, er det ikke tilstrækkeligt. Der skal uddannes specialister, der på skolerne kan bidrage til at sikre at tosprogede elever også får det faglige udbytte af folkeskolen, der er nødvendigt for at tage en ungdomsuddannelse og få et arbejde efter endt uddannelse.
2. *Børnene skal lære at strække sproget.* Ifølge forskning inden for flersprogethed skal flersprogede elever understøttes, så de udvikler strategier til at "strække sproget", det vil sige turde udforske og forsøge sig med de sproglige ressourcer de har, og herved udnytte potentialet ved deres flersprogethed til bl.a. at tilegne sig andre sprog og fagfærdigheder. Helt konkret skal man udvikle og udnytte den viden lærerne har om flersprogede elevers muligheder for at trække på deres viden om andre sprog- I fag som fx matematik og fysik kan dette bidrage til, at danskvanskeligheder ikke bliver en generel hæmsko i forhold til læring, men at de flersprogede elever der mangler sprogfærdigheder i dansk, kan forbedre deres faglige udbytte af de andre fag i folkeskolen.²
3. *Modermålsundervisning skal udbredes og kvalificeres.* Når man fra politisk hold ønsker at afskaffe modersmålsundervisning med henvisning til, at det står i vejen for øvrig læring, er der ikke forskningsmæssig belæg for den påstand. Der er heller intet belæg for at en styrket sprogstimuleringsindsats i førskolealderen kan erstatte modersmålsundervisning senere hen.

¹ Lige nu er *dansk som andet sprog* lagt ind som et modul i "Lærernes grundfaglighed", der har mange konkurrerende delelementer, og som fylder meget lidt.

² Begrebet er taget fra Helle Pia Laursens forskningsprojekt "Tegn på sprog"

Modermålsundervisning styrker i stedet børns forståelse for sprog, deres mulighed for at kommunikere med deres forældre og familie, og deres identitet. Modersmålsundervisning kan derfor med fordel integreres i langt større omfang i de lokale skoler og eventuelt inddrage forældrene, men bør styrkes gennem pædagogisk og sprogligt uddannede lærere.

4. *Større udbud af sprog.* Vi udnytter i dag ikke de sproglige ressourcer, der ligger hos den opvoksende generation af flersprogede børn. Børn og unge med kompetencer på flere sprog – såsom arabisk, tyrkisk, urdu, farsi, persisk, kinesisk, spansk - støttes ikke til at udvikle deres første sprog. Hermed går vi reelt glip af kompetencer, der ville kunne bruges til at styrke Danmarks vidensniveau, relationer til andre lande og ikke mindst konkurrenceevner på det globale marked. Udover at styrke modermålsundervisningen, anbefaler Rådet for Etniske Minoriteter, derfor at folkeskoleeleverne på mellemtrinnet får et større udbud af sprogvalgfag. Konkret anbefales det at de store verdenssprog bliver udbudt på lige fod med tysk og fransk.
5. *Kvalitetssikring og vidensdeling.* Ved indførelsen af de nye initiativer for flersprogede elever anbefales det, at der sideløbende vil blive afholdt forløb, hvor det på ledelsesniveau er muligt at diskutere, hvordan initiativerne mest hensigtsmæssigt bliver inkorporeret i folkeskolen. Videre er det essentielt at skolelærere på tværs af kommunerne får mulighed for at erfaringsudveksle, for der igennem at sikre den højeste kvalitet af undervisningen.

14.03.2016